

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

**DĖL PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. IX-1691 29 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-849 (TAP-21-1545) (21-31098(2))**

2021-10-29 Nr. NV-2718

Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Tikslas – pateikti Vyriausybės išvadą (nepritarti) Seimo narių grupės (A. Dumbrava, G. Kindurys, A. Norkeinė, A. Širinskienė, A. Veryga ir kt.) siūlymui, kad pensijų fondo dalyvis, sukaupęs nuo 5 iki 10 tūkst. Eur, *turėtų teisę pasirinkti gauti vienkartinę arba periodinę pensijų išmoką.*

Dabartinė situacija:

- Šiuo metu Pensijų kaupimo įstatyme nustatyta, kad dalyviui, kurio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra didesnis kaip 5 tūkst. Eur, bet mažesnis kaip 10 tūkst. Eur, mokamos periodinės pensijų išmokos. Vienkartinės išmokos gali atsiimti tik mažiau kaip 5 tūkst. Eur sukaupę asmenys.
- II pakopos pensijų fonduose lėšas kaupia 1,371 mln. dalyvių. Sulaukę nustatyto pensijos amžiaus ir per 2020 m. pasinaudoję teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ar jų derinį) buvo 8 447 asmenų. 2020 m. pabaigoje periodinės išmokos gauna 831 dalyviai, 31 425 dalyviai pasinaudojo teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą (t. y. sulaukę pensijos amžiaus nepasirašė išmokos sutarties). Vienkartinės išmokos dalyviams per 2020 m. išmokėta 26,54 mln. Eur, periodinės išmokos dalyviams – 88,9 tūkst. Eur.

Esmė, nauda: Siūloma nepritarti įstatymo projektui Nr. XIVP-849 dėl šių priežasčių:

1. pritarus siūlymui, būtų paneigta pensijų kaupimo esmė – suteikti darbingo amžiaus žmonėms daugiau galimybių pasirūpinti geresne apsauga senatvėje, gauti didesnę pensiją ir garantuoti stabilų socialiai priimtina kompromisą tarp socialinio solidarumo ir individualių interesų, nes asmuo ne tik negautų periodinės pensijos išmokos, bet ir jo socialinio draudimo senatvės pensija dėl dalyvavimo pensijų kaupime būtų mažesnė, palyginti su šios pensijos dydžiu, jei jis nebūtų dalyvavęs pensijų kaupime;
2. dvigubai padidinus pensijų fonde sukaupų lėšų sumą, kurią galima atsiimti kaip vienkartinę išmoką (nuo 5 iki 10 tūkst. Eur), darant prielaidą, kad dauguma dalyvių nuspręs pasirinkti vienkartinę išmoką, sumažės pensijų fondų lėšų, kurias būtų galima investuoti, todėl suprastės pensijų kaupimo fondų veiklos rezultatai ir sumažės asmenų sukaupto pensijų turto suma, kuri lemia pensijos išmokos dydį;
3. pensijų fonde sukaupto pensijų turto dydžiai, nuo kurių priklauso asmeniui mokėtinos pensijų išmokos rūšis, kas 5 metus (pradedant nuo 2025 m.) bus indeksuojami pagal vidutinės metinės infliacijos, apskaičiuotos pagal vartotojų kainų indeksą, suminį 5 paskutinių metų rodiklį. Taip bus užtikrinta, kad pensijų fonduose sukaupto pensijų turto, kurį asmenys galės atsiimti kaip vienkartinę išmoką, dydžiai, įvertinus šalies ekonominius rodiklius, taip pat didės;
4. asmenys, pensijų fonde sukaupę nuo 5 iki 10 tūkst. Eur, įgiję teisę į periodinę pensijų išmoką, gali pasirinkti toliau dalyvauti pensijų kaupime ir taip padidinti savo pensijų išmokos dydį, nes tik

nuo asmens valios priklauso, ar jis sudarys pensijų išmokos sutartį, ar pasinaudos teise ir toliau pensiją kaupti.

Derinimas: Suderinta be pastabų su Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Lietuvos banku ir Lietuvos investicinių ir pensijų fondų asociacija. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturi.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas nesusijęs su Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimu.

Vyriausybės išvados pateikimo Seimui terminas – 2021-11-05.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt